

HF 23/6.98

Spor af middelalder i Skolegade

Udgravning har givet uventede oplysninger

Af Chr. Rimestad

HORSENS - Skolegade i Horsens er væsentlig ældre som gade, end arkæologerne hidtil har regnet med.

De nye oplysninger er dukket frem i forbindelse med udgravningerne, som i øjeblikket foregår i gaden.

Arkæologer fra Horsens Museum har fulgt gravearbejdet på tæt hold.

- I bunden af udgravningen har vi fundet den samme brolægning som i bl.a. Nørregade og på Torvet. Det betyder, at Skolegade er anlagt i middelalderen - mere nøjagtigt omkring 1300 - samtidig med hele bymidten vest for Vor Frelzers kirke.

Handels-byen

Netop i 1300-tallet skete der meget i Horsens.

Formentlig med den danske konge som drivkraft blev der skabt et egentligt by-samfund med torv, brolagte gader, klostre, hospitaler og uden om det hele en vold og en voldgrav.

Ole Schiørring mener, udbygningen skete ud fra et rent merkantilt synspunkt. Kongen fik nemlig afgifter af handelen.

Volden og graven skal ses i denne sammenhæng. Anlægget var ikke en befæstning, men skulle sikre, at de, som kom til byen for at handle, betalte de nødvendige afgifter.

Voldgravens eksistens

er påvist flere gange i området syd for Nørregade.

Udgravningerne i Skolegade har sikret, at graven nu også er registreret nord for Nørregade. Den krydser skolegade ud for den nederste del af Midtbyskolens gård.

- Samtidig kan vi konstatere, at Skolegade i 1300-tallet fungerede som ud- og indkørsel fra byen, fortæller Ole Schiørring. Det er lidt overraskende. For med Skolegade får middelalderens Horsens fem udkørsler, og det er ikke almindeligt. Netop af hensyn til de afgifter, som skulle betales, var det mest formålstjenligt med så få udkørsler som muligt.

Åboulevarden

I disse dage følger arkæologerne udgravningen videre op ad Skolegade, bl.a. for at tjekke hvor langt den middelalderlige brolægning løber.

Samtidig holdes et øje på gravearbejdet på grunden Åboulevarden 87-89, hvor der skal bygges ældreboliger.

Museet har tidligere gravet en grøft gennem grunden, og det, som blev konstateret dengang, er blevet bekræftet under de seneste undersøgelser:

- at klosteret, som var bygget omkring Klosterkirken, havde sin grænse sydpå ved den nuværende kirkegårds mur,

- at den ældste kaj til det havneanlæg, som åen udgjorde i middelalderen, lå næsten helt oppe ved muren, og

- at området blev fyldt op i 1600-tallet og kajen flyttet ned til den nuværende Åboulevarden, så der blev plads til byggeri.